

Komisja przedstawia wytyczne dotyczące polityki fiskalnej na 2023 r.

Bruksela, 2 marca 2022 r.

Komisja Europejska przyjęła dziś komunikat przedstawiający wytyczne dla państw członkowskich dotyczące prowadzenia polityki fiskalnej w 2023 r. Określono w nim kluczowe zasady, którymi Komisja będzie się kierować przy ocenie [programów stabilności i konwergencji](#) państw członkowskich. Ponadto przedstawiono aktualną sytuację w zakresie [przeglądu zarządzania gospodarczego](#).

Komunikat przedstawiono w kontekście niesprowokowanej i nieuzasadnionej rosyjskiej inwazji na Ukrainę. W solidarności z Ukrainą UE zatwierdziła [bezprecedensowy pakiet sankcji gospodarczych](#), które będą miały poważny wpływ na rosyjską gospodarkę i elitę polityczną. Zimowa prognoza gospodarcza na 2022 r. została opublikowana 10 lutego, dwa tygodnie przed rosyjską napaścią na Ukrainę. Ta nowa sytuacja ma negatywny wpływ na perspektywy wzrostu i zwiększa ryzyko spadku. Podkreśla również potrzebę ściślejszej koordynacji polityki gospodarczej i fiskalnej oraz konieczność dostosowania polityki fiskalnej w odpowiedzi na szybko zmieniające się okoliczności. W razie potrzeby wytyczne zostaną dostosowane w zależności od rozwoju sytuacji gospodarczej.

Wytyczne dotyczące stałej koordynacji polityk fiskalnych

W komunikacie określono pięć kluczowych zasad i wyciągnięto wnioski dla zaleceń budżetowych, które Komisja zaproponuje państwom członkowskim w maju 2022 r. w odniesieniu do ich planów budżetowych w 2023 r. Zasady te są następujące:

- należy zapewnić koordynację i spójną kombinację polityk
- należy zapewnić zdolność do obsługi długu poprzez stopniowe i wysokiej jakości korekty fiskalne oraz wzrost gospodarczy
- należy wspierać inwestycje i zrównoważony wzrost gospodarczy
- należy promować strategie fiskalne spójne ze średniookresowym podejściem do korekty fiskalnej, przy uwzględnieniu Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności
- strategie fiskalne powinny być zróżnicowane i uwzględniać wymiar strefy euro.

Skoordynowana reakcja fiskalna państw członkowskich na poważne pogorszenie koniunktury gospodarczej wynikające z pandemii COVID-19, ułatwiona dzięki uruchomieniu ogólnej klauzuli wyjścia i poparta działaniami na szczeblu UE, okazała się bardzo skuteczna. Stała i ścisła koordynacja polityk fiskalnych ma nadal kluczowe znaczenie w dzisiejszych niestabilnych warunkach, a także dla zapewnienia sprawnego przejścia na nową drogę zrównoważonego wzrostu i stabilności fiskalnej. Na podstawie zimowej prognozy gospodarczej na 2022 r. Komisja uważa, że przejście od ogólnego wspierającego kursu polityki fiskalnej w latach 2020–2022 do zasadniczo neutralnego ogólnego kursu polityki fiskalnej wydaje się właściwe w 2023 r., przy jednoczesnym zachowaniu gotowości do reagowania na zmieniającą się sytuację gospodarczą.

Konieczna reakcja fiskalna na pandemię COVID-19 i spadek produkcji doprowadziły do znacznego wzrostu wskaźników zadłużenia sektora instytucji rządowych i samorządowych, zwłaszcza w niektórych państwach członkowskich o wysokim zadłużeniu. Nie wzrosły jednak koszty obsługi długu. Aby zabezpieczyć zdolność do obsługi długu, konieczna jest wieloletnia korekta fiskalna połączona z inwestycjami i reformami służącymi utrzymaniu potencjału wzrostu gospodarczego. Komisja jest zdania, że wskazane jest rozpoczęcie stopniowej korekty fiskalnej, aby zmniejszyć wysokie poziomy zadłużenia publicznego począwszy od 2023 r. Natomiast zbyt nagła konsolidacja mogłaby negatywnie odbić się na wzroście gospodarczym, a tym samym na zdolności do obsługi długu.

Głównym priorytetem wszystkich państw członkowskich powinno być wprowadzenie gospodarek UE na drogę większego zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz sprostanie wyzwaniom związanym z transformacją ekologiczną i cyfrową. Chociaż z [Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności](#) (RRF) – głównego elementu NextGenerationEU, udostępnione zostanie dodatkowe finansowanie sięgające 800 mld euro, by wesprzeć dwojaką transformację, Komisja jest zdania, że należy promować finansowane ze środków krajowych wysokiej jakości inwestycje publiczne i chronić je w średniookresowych planach budżetowych.

Programy stabilności i konwergencji powinny pokazywać, w jaki sposób średniookresowe plany budżetowe państw członkowskich zapewniają stopniowe zmniejszanie długu publicznego do rozsądnych poziomów i trwały wzrost gospodarczy poprzez stopniową konsolidację, inwestycje i reformy.

Krajowe strategie fiskalne powinny być odpowiednio zróżnicowane:

- państwa członkowskie o wysokim zadłużeniu powinny rozpocząć stopniową redukcję długu poprzez dokonanie korekty fiskalnej w 2023 r., bez wkładów z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności i innych dotacji UE
- państwa członkowskie o niskim i średnim zadłużeniu powinny zwiększyć niezbędne inwestycje na rzecz transformacji ekologicznej i cyfrowej, dążąc do osiągnięcia neutralnego kursu polityki.

Aktualna sytuacja w zakresie przeglądu zarządzania gospodarczego

Kryzys uwypuklił skalę i znaczenie wielu wyzwań, które Komisja starała się omówić i podjąć na temat ram zarządzania gospodarczego. W związku ze zobowiązaniem przewodniczącej Ursuli von der Leyen wyrażonym w orędziu o stanie Unii na rzecz osiągnięcia konsensusu w sprawie przyszłości unijnych ram zarządzania gospodarczego, w październiku 2021 r. Komisja [wznowiła debatę publiczną na temat przeglądu unijnych ram zarządzania gospodarczego](#).

Trwająca debata odbywa się na różnych forach, m.in. w formie specjalnych spotkań, warsztatów i ankiety internetowej, która zakończyła się 31 grudnia 2021 r. W tej pluralistycznej dyskusji uczestniczą m.in. obywatele i szerokie grono zainteresowanych stron, zwłaszcza partnerzy społeczni, środowiska akademickie, inne unijne instytucje i organy oraz krajowe rządy i parlamenty. Komisja analizuje obecnie nadesłane uwagi i w marcu 2022 r. przedstawi sprawozdanie podsumowujące.

Zdaniem Komisji obecny stan dyskusji wskazuje na szereg kluczowych kwestii, w przypadku których dalsze i bardziej konkretne prace mogą utorować drogę do wyłaniającego się konsensusu w sprawie przyszłych ram fiskalnych UE:

- zapewnienie zdolności do obsługi długu i wspieranie zrównoważonego wzrostu poprzez inwestycje i reformy mają kluczowe znaczenie dla sukcesu ram fiskalnych UE
- większe uwzględnienie średniookresowej perspektywy w kontekście nadzoru budżetowego UE wydaje się obiecującym podejściem
- należy dalej rozważyć, jakie wnioski można wyciągnąć z koncepcji Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, zarządzania nim oraz jego funkcjonowania
- uproszczenie, silniejsze poczucie odpowiedzialności i lepsze egzekwowanie.

Na podstawie wyników toczącej się debaty publicznej i dyskusji z państwami członkowskimi Komisja przedstawi kierunki ewentualnych zmian odnośnie do ram zarządzania gospodarczego. Celem jest osiągnięcie szerokiego porozumienia co do dalszych działań jeszcze przed 2023 r.

Dalsze działania

W komunikacie tym określono wstępne wytyczne dotyczące polityki fiskalnej na 2023 r., które zostaną w razie potrzeby zaktualizowane, najpóźniej w maju 2022 r. w ramach wiosennego pakietu dotyczącego europejskiego semestru.

Przyszłe wytyczne będą odzwierciedlać globalną sytuację gospodarczą, specyficzną sytuację każdego z państw członkowskich oraz dyskusje na temat ram zarządzania gospodarczego.

Zachęca się państwa członkowskie do uwzględnienia tych wytycznych w swoich programach stabilności i konwergencji.

Wypowiedzi członków kolegium komisarzy:

Valdis **Dombrovskis**, wiceprzewodniczący wykonawczy do spraw gospodarki służącej ludziom, powiedział: *To trudny okres dla europejskiej gospodarki i naszych pracowników. Po stanowczej reakcji UE na pandemię mamy do czynienia z nową niepewnością związaną z rosyjską barbarzyńską napaścią na Ukrainę i wyzwaniami, takimi jak inflacja i wysokie ceny energii. Nasze sankcje nieuchronnie będą miały negatywny wpływ na gospodarkę. Jest to jednak cena, którą warto zapłacić w obronie demokracji i pokoju. W ostatnich latach wzmocniliśmy już naszą odporność gospodarczą i musimy teraz utrzymać obrany kurs, zachować jedność i zadbać o ścisłą koordynację naszych polityk fiskalnych. Jest to sprawą kluczową dla pozostania na drodze stabilnego i zrównoważonego wzrostu w dzisiejszym niestabilnym środowisku geopolitycznym.*

Paolo **Gentiloni**, komisarz do spraw gospodarki, oświadczył: *Jesteśmy zjednoczeni w obliczu brutalnego ataku Rosji na Ukrainę i na wszystkie wartości, które są dla nas ważne. Nasza wspólna*

reakcja polityczna umożliwiła naszym gospodarkom przetrwanie burzy wywołanej koronawirusem, a ten nowy kryzys wymaga równie silnej koordynacji naszych decyzji gospodarczych i budżetowych. Przedstawione dziś wytyczne opierają się na tym, co wiemy – na analizie leżącej u podstaw naszej zimowej prognozy – z zastrzeżeniem, że jest wiele aspektów, których obecnie nie znamy. Ponieważ niepewność i ryzyko znacznie wzrosły, konieczna będzie w razie potrzeby, a najpóźniej wiosną, aktualizacja naszych wytycznych.

Dodatkowe informacje

[Pytania i odpowiedzi: Komisja Europejska przedstawia wytyczne dotyczące polityki fiskalnej na 2023 r.](#)

[Komunikat w sprawie wytycznych dotyczących polityki fiskalnej na 2023 r.](#)

IP/22/1476

Kontakty z mediami:

[Veerle NUYTS](#) (+32 2 299 63 02)

[Andrea MASINI](#) (+32 2 299 15 19)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)

Related media

 [Holiday planning in Europe](#)